

Réthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmentve
intézendők.

POLITIKAI NAPILAP.

6 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőnél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr.
Nyílt-tér sora 15 kr.

Miután pedig a végzet az osztrák állammal szoros szövetségre, vele jó s balsorsban híven osztozásra utalt, ép úgy kell aggodnunk, ha a másik államfél forog veszélyben, mint ha saját magunk sorsáról van szó. Ily körülmények között, ha látjuk mily óriási hibákat követ el az

(P-y.) A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnökjelenti, hogy Somossy Ignác, Szabolcs megye boglányi kerületének képviselője, legfőbb bírósági bírónő nevezetvéen ki, képviselői állomásáról lemondott.

Meg kell tehát mindent változtatni, ami egy privilégiumt osztályok adott csak előjogokat a megyékben; meg kell változtatni, hogy a megyék egyenes befolyással többé a törvényhozó testre ne bíriának; s meg kell végtérre mindent változ-

Körmeny Sándor hosszasan szolt még a törvényjavaslat ellen, de ujat nem mondott, beszéde végétével pedig az ülés 2³/₄ órákor eloszlott.

III.

A kivágás itt leginkább a nagykoronájú fákat találja, minthogy ezeknek levágása még most az utóerdényeknek kevesebb kárt okoz, mint az később tenné.

történetek, midőn az utóserdényeket még jól lehet látni, tehát mindenestre a hóesések előtt.

A fák levágása a ritkító vágásban késő ősz-
szel és télen történjék, a legnagyobb kímélettel
az utóserdényekre nézve. A fa minél előbb fel-
dolgottassék és a vágásból mind az épület-, szer-
szám- és őf-fa, mind pedig a hulladéka a lehető
legrövidebb idő alatt kiszállíttassék; nehogy an-
nak késedelmesége által az újjászülött erdőnek
kár okoztassék.

Midőn az utánnévelt fiatal új erdő a nap és
levegő befolyását erősödöttségével fogva, már
képes eltérni és a nagy fak beárnyékolására töb-
bé szüksége nincsen, következnek az ugynevezett
végvágás (Abtriebsbau).

A fa levágása ezen vágásmóddal éppen azon
szabályok megtartását igényli, mint azt már a
ritkító vágásnál említettük, csak hogy itt az utó-
serdények kímélését nem lehet az illető kezelő
erdész figyelmebe eléggé ajánlani.

Minden elővigyázat dacára azonban, ha
mégis megtörténne az, hogy a nagy fák levágása
által, egyes kis fák lebörtetése vagy lehajtatná-
nak, az első azonnal tüből kivágandók, a többiek
azonban felelősenitendők.

Az eddig leírt eljárás a vetővágásnál némileg
változtatás-szenvet ott, hol a még bántatlan erdő-
ben, már utóserdény létezik, mely a szándékolt
újja nevelő erdőnek, minéműségével fogva, al-
kalmatos.

Azt, hogy az utóserdény mennyiben alkal-
matos az új erdő állap. képezésére, azt a fának
természete egyrészt, másrészt pedig az utóserdény
kinézése maga határozza meg.

Az első tekintetben ismeretes az, hogy csak
a legkevésbé világosságot tűrő fánemek, mint pl.
a bükkfa, türi el a többi évekre terjedő beárnyé-
kolást anélkül, hogy életére vesztené. Azért
tehát annál nagyobb elővigyázatnal határozzuk al-
a már életben lévő utóserdények megtartását,
minél régebbi idő óta létezik az erdő.

A kinézés után megítéljük, hogy vajon al-
kalmatos-e az utóserdény az új erdő nevelésére? kü-
lönösen az egyes fákak kinézetétől függ: vajon
ezek korukhoz képest nem nagyon kicsinnek-e? nem
beteges-e a galy, és rügyképzése nem gyenge-e? a
levelezés nem nagyon gyér-e? vagy növése nem
nagyon vékony magasságához képest? és végre
egy szóval képesek lesznek-e azon fákak élet-
erős nagy fakká fejlődni? Ha ezt mind jól meg-
fontoljuk, és ítéletünk oda nyilatkozik, hogy ez
az új erdőnevelésre nézve alkalmas lesz, akkor
ennek megtartása igazolva van.

Oly állapotokban, melyek egész kiterjedésük-
ben akkor, midőn annak vágatása megkezdődik,
oly erős utóserdényekkel van ellátva, hogy ezek
már a levegő szabad befolyását is eltűrik; azon-
nal a ritkító vágással lehet megkezdenni és egy
pár évre rá a végvágást is befejezni.

Az előbbi pontban érintett körülmények kö-
zött, jó talajú földben és árnyékos hegyoldalakon
azonban a felületen lévő öreg erdőt egyszerre is
le lehet vágni anélkül, hogy az az utóserdény-
nyekre káros hatással lenne.

Ha az utóserdények nem az egész felületen
egyenlően, hanem csak csoportonként észlelhetők,
itt az erdőnek ezen állapota jól megvizsgálándó,
hogy ezt mi okozhatta, és úgy azután azon részek,
melyek utóserdényekkel ellátva, kintitkítandók,
a másik rész pedig a magtermésre előkészítendő,
ami ha bekövetkezik, az első rész azonnal egészen
kivágható, melyhez a legrövidebb idő alatt a má-
sik rész egész levágása csatlakozandó.

Oly erdőben, melynek utóserdénye alkalmas-
nak nem találatik, de a nagy fák még magtermő
képesek, a serdények nagy időben levágandók,
az egész erdő azután a rendszeres újbóli vágás
által kezelendő.

Ha azonban az erdő már oly elrehaladott
korban van, hogy ettől egy bő magtermés már
nem remélhető, az utóserdények is gyengék és
nem ígérnek kielégítő reményt a jövő erdőnek

biztos sikerülésére, úgy akkor a lombfaknál néha
lehetőség, hogy a serdények mely levágása által
elég erős gyökcsarj (Wurzelausschlag) képződik,
mely mint magról kelt elég életerős utóserdény-
nek tekintendő és mint olyan kezelendő; ha
végre ezen mód is kivételnek mutatkoznék,
nem marad más hátra, mint az egész vágást, kéz-
bőli magvetés vagy faültetés által, mi ugyan már
nagyobb költséggel jár, újbólitani.

Az erdőritkítások ugyanezen leírt rendszer sze-
rint újbólitandók; ha azonban ez nem történhetnék
oly kielégítő sikerrel, mint a zárt állatoknál, úgy
akkor az utóserdények ritkaságát faültetések által
kell pótolni és kijavítani.

A tisztások, miután ezen felületeken még
csak fák sem léteznek, egyedül a kézből magvetés
vagy faültetés által erdősíti hetők.

Fliegl Nándor,
erdész.

Szab. kir. Arad város rendes havi köz- gyűlése.

Julius 6.

Elnök: Pászthory Ferencz.

Jelen voltak:

Andersen Lipót, Árkai Jakab, Barabás Pé-
ter, Bittelheim Vilmos, Bodrogyi István, Bog-
dány György, Boros József, Braumüller Rezső,
Cserepes Ferencz, Farkas Menyhért, Fényes Ká-
roly, Gentsy György, Hertschka Mór, Izso István,
Jamitzky Antal, Lázár Sebők, Lukácsy M. K. László,
Lukits György, Mittelmann F. D. Nachtnebel
Ödön, Nogell Ágoston, Papp János (cipész), Pá-
ris János, Parecz György, Prodánovits Dóme,
Rauner M. K. László, Rózsa János, Szabó József bér-
lő, Szalier Jakab, Szőke Károly, Varjasy József, Va-
gács Mihály, Vörös Pál és Wallfisch Pál képviselők.

A múlt közgyűlés utolsó ülésének jegyző-
könyve hitelesítették.

Elnök jelenté, miszerint a magyar orvosok
és természetvizsgálók XV. nagygyűlésének elő-
készítése végett alakult aradi központi bizottság
megkeresi a közgyűlést, hogy intézen kérelmet a
minisztériumhoz, miszerint engedtesék meg a m.
nemzeti múzeum azon régészeti tárgyaiból, me-
lyekből két példány van, az egyiket, a múzeumi
őr felügyelete alatt, lehozhatni, hogy a nagy-
gyűlés tartama alatt rendezendő régészeti kiállí-
táshoz használtathassanak.

E kérelem teljesített ni fog.

Az iskola-szék jelentést tesz, miszerint a sar-
kadi iskola épületére kötött szerződés nov. 1-jén
lejár. A Matica srbcska hajlandó volna, jelenleg
városi kaszárnyának használt épületét átengedni
600 frt évi bérlet mellett, 10 évre, vagy azonban,
hogy az átalakítás és 10 év után a visszaalakítási
költségeket a város fedezze. Minthogy ez át-
es visszaalakítási költsége 7000-8000 ftra men-
nének, ehez véve a bérlet 10 éven át, azon épít-
let 14,000 ftra kerülne a városnak; helyesebb-
nek tartaná az iskola-szék azon épületet inkább
örökáron megvenni; kéri magát közgyűléssel
felhatalmaztatni, hogy az egyetlet szíriant alku-
dozásokkal kezdhesse. Hogy pedig az iskola, épít-
let nélkül ne maradjon, a mostani házat, melyet
az új birtokos úgy alakított át, hogy abban 2 osztá-
ly és 2 tanári lakásra leendnek alkalmas helyi-
ségek, kelleme még egy évre bérebe venni. A bérlet
alkudozás után, minthogy a birtokos először 900
frtot kért, 700 ftra állapított meg. Az iskola
szék e jelentése egész terjedelmében elfogadtatik,
és megbízatik a szükséges intézkedéseket meg-
tenni.

Elnök betérjeszt az iskola-széknek egy má-
sik jelentését is, mely szerint a jövő tané-re két
I. és két II. osztályú vegyes, és egy III. és IV.
osztályú leány-tanoda volna felállítandó.

Páris és Boros József a vegyes iskolák
ellen szólnak fel, s azt akarják, hogy a leányok
a fiúktól már zsege korukban is elválasztassanak

Fényes Károly felhossa, hogy a vegyes
iskoláztatás a törvényben meg van engedve; s
annak beszüntetése nagy kiadásokat vonna maga
után. — Ajánlja azután hosszabb beszédben a fenn-
említett jelentés elfogadását; mi ellen nem is szól
senki.

A jelentés egyhangulag elfogadtatván, az
iskolások megbízatik a szükséges intézkedéseket
megtenni, és amennyire a költségeket a város fe-
dezeni képes, arra is nézni, hogy a vegyes iskolá-
ztatás lassankint megszüntetessék; u. a. szíttatik vé-
gül a költség-előirányzatnak elkészítésére, mely
a pénzügyi bizottsághoz nyújtandó be, s az arról a
közgyűlésnek azután véleményes j. entést teend.

Hirschmann József mint elnöke azon bi-
zottságának, mely a múlt évről készített számszá-
madásokat vizsgálja át, jelenti a közgyűlésnek,
hogy 4 bizottsági taggal nem képes a terhes fel-
adatnak megfelelni; kéri többeket kinevezni, hogy
a bizottság 12 tagból álljon.

Megválasztottak: Boros József, Rosenberg
Lipót, Rutter János, Prinner, Petrovits Tivadar,
Vagács M. Gencsy György.

A munic. párisi törvényjavaslatról vélemény-
adás végett kiküldött bizottság jelentése holnap
kerül tárgyalás alá, minthogy a közgyűlési tárg-
ysorozatba felvéve nem volt.

Holnapra hagyatik szintén Vagács M.
indítványa, mely szerint az aradi vértanúk szob-
rának felállítására szükség-ség előintézkedések
megvetése végett, egy szakértő bizottság volna
kinevezendő.

Vásári biztosoknak kinevezetnek: Csobán
Mihály, Dániel Antal, Davidházi, Drágits, Fényes
Károly, Fridrich, Gásza, Gavra Sándor, Gold-
scheider Henrik.

Sz. l. a. v. tudatja a város közönségével föld-
mívelés, ipar és kereskedelmi miniszterre történt
kinevezetését. Eljenzéssel fogadtatik, és üdvözlő
felirat fog hozzá intéstni.

Felolvastatik a közlekedési miniszter intéz-
kedése a közmunka költség tárgyaiban, melyben
hivatkozással a törvényre, kimondatik, miszerint
azok, kik nem önként ajánljának a közmunka
pénzből megváltására, arra nem szoríthatók, ha-
nem leszolgálatják természetben.

E tárgy felett rövid vita keletkezik, miután
elnök azon kérdést veti fel, hogy mely uton vé-
tessék meg azokon a közmunka, kik azt megvál-
tani nem akarják, de természetben sem szolgál-
ják le?

Többen hangsúlyozzák, hogy eziránt nem
lehet oly helyhatósági szabályt alkotni, mely a
törvényen felül elentében áll. Egyebiránt az felesle-
ges is, miután a törvény rendeli, hogy azok, kik
a közmunkát természetben le nem szolgálják, a
váltásdíj háromszorosán vétség meg. — Új-
sítatnak ennél fogva az illető hatóságok, a hátrale-
vők behajtása iránt erőlyes intézkedéseket tenni.

A belügyminisztérium elrendeli, hogy Offen-
heimer, trieszti kereskedőnek, a beszedett fabe-
hozatali vámdíj fejében 500 forint visszafizet-
tessék.

Bodrogyi és Wallfisch ezen intéz-
kedés ellen felszólalnak. Ez utóbbi különösen ki-
emeli, hogy azon díjszabályzat, melyre a minisz-
terium hivatkozik, s melyben a szárazmák a
vám alá ki vannak véve, későbből kelt, tehát
nem jár visszaható erővel azon időre, midőn min-
den fanyom után, és pedig nemcsak Offenheimer-
től, hanem másoktól is szedtetett vám, kik most
szintén visszatérítést követelhetnének.

Felirat fog intéstetni a belügyminisztérium-
hoz ez intézkedésnek megváltoztatása iránt.

A belügyminiszterlelküldi véleményadás végett
több aradi lakosnak kérelmét, a fa- és közén-
neműek után fizetni szokott illetékek megszü-
ntetése iránt. Kiadatik egy bizottságnak, mely
áll: Vörös Pál elnök, Tavassz, Bittelheim, Bog-
dány, Mitte mann, Kádas, Cserepes, Kishalmi,
Zipser, Nachtnebel, Boros, Vagács, Wallfisch és
Horváth urakból.

A belügyminiszter lelküldi Deutsch Ignác
által jótékony cselekedte tett alapítványokra vo-
natkozó okleveleket. — Vagács indítványa
Deutsch Ignácnak jegyzőkönyvileg köszönt
szavaztatik.

A belügyminiszter tudatja a várossal, mi-
szerint Österreicher Vilmos, aradi lakó, nevét
Keltire változtatta. Eljenzéssel vétetik tuda-
mással.

A igazságügyminiszter jóváhagyja, hogy a
városi törvényszékhez még 3 díjnak fogadtassék.
Kiadatik a törvényszéknek.

A mezői bíráskodás, az igazságügyminiszteri
intézmény értelmében, a kapitányi hivatalra bi-
zatik.

A törvényhatóságok átiratai tudomásul vé-
tetnek.

Az ipartörvényjavaslatra tett észrevételez-
seket tárgyzó bizottsági jelentés, miután már
több közgyűlésen megvitattott, most szavazás
alá bocsátatik. A szavazás azon cardinális pon-
ton fordul meg, ha az ipar engedély elnyeréséhez
szükséges legyen-e vagy sem az illetőknek ké-
pességüket kimutatni. Ig. en. n. l. szavaztak 12-
en, n. e. m. l. 18-an; tehát marad a javaslat ere-
deti szerkezet.

Aradmegye bizottságának évnegyedes közgyűlése.

Arad. jul. 7.

Az ülés d. e. fél tíz körül nyitott meg. El-
nök Nagy Sándor első alispán.

A tegnapi délutánt tartott és jegyzőkönyve ma-
gyar és román nyelven hitelesítették.

Tárgyalás alá kerül legelőször is a megye
közsegi erdőinek kezelésére vonatkozó azon sa-
bályozási-javaslat, melyet egy évvel ezelőtti
bizottság dolgozott ki.

E szabályozási-javaslat két erdészeti kerület
felállítását kívánja, az egyik lenne az arad-vilá-
gos-járás, székhelyül Arad városban; a második
a zárand-borosjenő-járás, székhelyül Boros-
jenőben.

A szabályzat ezenkívül igen részletesen ren-
delkezik az erdészek, erdőőrök stb. teendőiről.

A dolgozat osztatlan helyesléssel fogadtatik,
csakis azon módosítvány tételét azon, hogy egy-
előre nem két, hanem csak egy erdési állomás
lenne rendezesítendő, inkább nagyobb fizetéssel.

E javaslat fel fog küldetni a minisztérium-
hoz, miután ennek meghagyása folytán készit-
tetett.

Felolvastatik ezen tárgy elintézése után, egy
igen sok világi lakó által aláírt kérvény, Kris-
sán Pável ó-világi bíró ellen, ki hivatalától,
az ellene folyamatban lévő bünyádi keresetek
miatt már a múlt közgyűlésen felfüggesztett; az-
óta azonban folytonosan beavatkozik a közsegi
ügyekbe, sok zavart okoz, a lakosokat egymás
ellen ingerli: kéri őt hivatalától véglegesen el-
mozdítani, és új bírósághoz rendeltetni el. A
mellékelt, Krisán Pável ellen folyamatban lévő
bünyperekéről szóló okmány felolvastatván,

Kopcsányi József azt tartja, miszerint a
bíró a beadott panaszok alapján hivatalától el-
mozdítani nem lehet; miután ez csak akkor tör-
ténhetnék, ha a főbányász bűn miatt lett volna
elítelve. A Krisán Pável ellen folyamatban lévő
bünyvádi perekben, melyek miatt hivatalától fel-
függesztetett, véglegesen jogerőre emelkedett íté-
let még nincs, őt tehát sem hivatalába visszaha-
lyezni, sem abból elmozdítani nem lehet; hanem
a bizottságnak meg kell maradni a múltkor hozott
végzésnél.

Hasonló értelemben nyilatkoznak a többi
szólok is.

Szőke Károly azonban az új panaszok
alapján vizsgálatot akar elrendeltetni; Ebe-
sz. György pedig a kerületi főszolgabíró
kívánja utasíttatni, hogy Krisán Pável rakoncát-
lanokodásainak erőlyesen gátot vessen.

TÁRCZA.

BOLSKY LADISLAS kalandja.

Regény. —
Írta: Viktor Cherbuliez.

(Folytatás.)

XXIV.

Elérkeznyülten két kezemet megfogván,
folytatá: — Édes anyja meghalt. — Ah! ez már
szerencsétlenség, valódi szerencsétlenség! de ne
mondja nekem, hogy ön ölé meg őt. Őn éppen ugy
tudja mint én, hogy szegényei rongáék egésze-
gét; napról-napra jobban elgyengült. Mi történt,
az végzetlenség. Ne mondja azt sem, hogy már be-
végezte földi pályafutását. Még nem fejezte be
huzsonnegyedik évét, egy egész jövő áll ön előtt.
Tugja mit? El nem hagyom önt többé. Mindjárt
holnap együtt utazunk Amerikába gyarmatosokká
leszünk. Es ha szükségét érzem magában, saját
személye előtt tisztelendő helyreállítását végett,
új tulusásokat elküvetni, kalandjain ön kíséri
fogom; Sancho Panchaj leszék. Majd fog ott lenni
keresztúrszürandó málmokat találni; találhatni
olyanokat mindenütt furdalásaival; ezek
Dacolonj lélekismerete furdalásaival; ezek
az akarátot csak elgyengítik. Jó a lélekismeret
terhét érezni, de nem kell engedni magát az ál-
tal lecsúsztatni. A bölcs nem tűr el semmiféle zsar-
nokaságot; még lélekismeretei sem.

— Tekintsen jól rám, feleltem. Nem ugy né-
zek ki, mint egy megkegyelmezett ember?
— Ön, kiálá, mint a legbüszkébb és legbo-
londabb longyel néz ki, kit valaha ismertem. Te-
hát holnap elutazunk.
Névetem mondám: — Egy fiatal sas akart
egyszer a napokba repülni. Az uton valami sze-
reneséltenség érte és a levegőből lehullott egy
ganéjhalomra, összetörtözött tagokkal. Egy kö-
nyörületes bagoly magára vállalta sebeit bekötöz-
getni és őt vigasztalni. — Ime, te igen szeren-
ceséltlen vagy! mondá neki a bagoly. Misküszked-
volt a napra? Tanítlak majd, azt nélkülözni.
— Es a sas felel: — Mi egy baglyot vigasztalja,
az nem vigasztal meg egy sást.... Kedves Ri-

chardetem, barátsága megindítja szívemet. Fájd-
alom! Amerikába magammal viendem emlé-
keimet és lelkiismeretemet, és ott, valamint itt,
nem fogok tudni a napra gondolni a nélkül, hogy
megsebzett keblem ne vérezze.

Hasonlításom nem zavarta őt. Szilárdul meg-
állapodok terve mellett. — Befogom önnek bizo-
nyítani, hogy a bagolyok makacsok, és hogy a
sasnak jól cselekszenek, ha tanácsaikat elfo-
gadják.

E pillanatban a falu toronyórája éjfélűt ütött.
Remegtem. Az általam várva-várt vasárnap kez-
dődött. — Szorosan véve, mondám Richardetnek,
tán igazza van önnek. Megígérem önnek hogy in-
dítványa fölött elmélkedni fogok, huszonnég óra
mulva, válaszatam fogom önnek átadni.

Elhelyezvén őt a számára berendeztetett szo-
bába az enyémbe léptem. Leültem és következő
levelet írtam:

„Meillerie, fehér kereszt vendéglő.”
„Ön nem fog Reschaine hercegehez műl
menni. Ön tudja, hogy ez lehetetlen. Egy nő, ki
Bolaki Ladislásnak adá magát, aze. Irtozom
mindenfélle árlástól. Tudósítom, hogy meg fogom
önt eladni. Felkeresem m a herceget és meg fo-
gom neki mutani a gyűrűt, melyet öntől kaptam.
Általam értesítem, fog, asszonyom hol és mikor
adta ön nekem azt. Igen kellemes vo na rám
nézve, ha előbb önnel értekezhetém. Ön nem fog
beleegyezni; mert efelejtett engem, de vallja be,
hogy fél tőlem.”

Reggel aludtam; felébredtemkor mondám:
— Ah! itt a vasárnap. — Előtte való nap egy
tökéletes parasztlányt vetek számomra. Midőn
tetőtől talpig felöltözve voltam, egy tükör elébe
állottam, azon arczvonásokat előidézvők, melyek
előttemmel összhangzásban állottak. E képesség
még megmaradt volt bennem. Egy bottal kezembe
és levelemmel zsembembe kimentem, a nélkül, hogy
valakit felkeltőttem volna.

Tíz óra tájban Maxillyban voltam. Az udva-
ron Helénnel találkoztam, ki a galamboknak éppen
éltelt adott.

— Ithon van Liévitiz grófnő, kérdém tőle.
— A grófnő a misére ment, felel az ön
búszka közömbösséggel, melyet urnőjétől kölcsö-
nözött volt.

— Mióta megy a grófnő a katólikusok misé-
jére? kérdém.

Tetőltől talpig megméregetvén engem, vi-
szonzá: — Alkalmasint a mióta neki úgy tet-
szik.

— Itt van számára egy levél, mondám.
Jobb kezével a levelet tőlem átvéven, azon
egy gyémántgyűrűt veték észre, mely előttem
nem volt ismeretlen. Liévitiz grófnő gyűrűmet
komornájának adta át; Mire való ez iszonyu
sértés?

Kaczagva kérdeztem: — Ejl szép lányka,
mily szép gyűrűje van! kitől kapta?
Remegve emel fel fejét, rám tekintte, és ugy
hizem, megismert engem, mert zavarba jött. Fü-
lég p. r. ulva, hirtelen hátat fordított nekem és a
házba futott.

Ezen pillanatban közeledett egy bérkocsi az
ültetvény felől. Egy inas, ki a kertben ácsorgott,
előrehaladt, megtudandó, ki ül abban? Halk han-
gon mondá:

— Ez ő. Híz csak ma estére várták őt.

A kocsi az udvarra robogott. Az inas kinyitá
az ajkát, mondván:

— A grófnő kiment. Azt hitte, hogy excel-
lenciád csak este fog megérkezni a hajóval.

A herceg felel:

— E késtem a hajótól. — És a kocsiból ki-
ugrott. Szemet maga körül jár át, mosolygott,
arcza boldogságot látszott sugározni. Még vala-
mit mondott az inasnak; de nem tudom mit. Nem
hallottam többé, csak bámultam. A valódi Resch-
aine herceg nem volt az, kit vártam; midőn a
lővőben gyakorlám meg mat, másképp képzelém
őt magamnak. Az alak, mely most megjelent, fi-
nom és nemes volt; egy oly ember alakja volt ez,
ki az életet ismeri. Tekintete, mosolya erős akarat-
ot, nagy tapasztalást és egy bizonyos szívbeli
ifjúságot jelzett, mely a gyönyöröknek és bizo-
nyos bajoknak ellenállt. Ugy tetszett nekem,
hogy ellenszenvem lesz ez ember megölése iránt,
és ohajítottam, bár ne vinne engem a széli-
sőség.

— Ha arca nem hazudik, mondám távozva,
ha tudni fogja, kicsoda a grófnő, többé nem fog
rőla semmit tudni akarni.

Azon utat választam, mely Maxillyból a ple-
baniába vezet. Azonnal tudtam, miért ment Lié-
vitiz grófnő a misére. Egy sereg ünneplő parasz-
tokkal találkoztam, kik csak a pompás orgonáról
beszéltek, mely a templomnak ajándékozott.

Az adományozónő maga játszott azon. És mily
sikeres! Két templom-előjáró, ki éppen arra jött,
állta, hogy sobasem hallottak ehez hasonlót: va-
lődi mennyországi zene! mondák. A grófnő bol-
dog lehet. De tán kevésbé lesz az egy óra mulva.
Igazi ünneplésvávaró vagyok.

Az utvégén észrehevem a plebánost, ki felém
irányzá lépett, egy gyászba öltözött nővel. Gyor-
san lehúztam kalapomat szememre, és leülék az
árok szélire, az ut felé hátat fordítva. . . A grófnő
mellettem haladt. A megindulásnak egy nemét,
tán félelmet érzék. Liévitiz grófnő lelkesülten be-
szélt, a plebános táatot szíjjal hallgatta őt.

Tíz lépésnyire tőlem megállottak.

— Egyáltalában kell, hogy ön iskolám iránt
érdeklél viseltessek, mondá a grófnő. Istennel
nem akarok senkinek szereszt. Szeretem az egész
világot; de gyűlölöm a pedantériát és az elavult
szokásokat. Isten örizzen meg minket, azon isko-
lamesterektől, kik az ifjúságot eltempiják. Ideje,
hogy azon elavult tanmodort, mely a gyermek
szellemét csak elbutítja, félrevessük. Plebános u,
a gyermek látnok; gondolata szemében lakik.
— Ha akarja, hogy szeleme önt érte, beszéljen sze-
meihez. Tanítsa őt érzelmeit eszmékre alakí-
tani. Minden abba rejlik; a világ számára egy ké-
pes könyv; mutasson tehát neki képeket.

I mért tovább haladtak. Gyorsan felemelke-
dém, levésem kalapomat, és rikácsoló hangon
kiáltám:

— Grófnő, ön Maxillyban egy orosz herce-
get és egy levelet fog találni.

A plebános éremlülve ugrott hátra; a grófnő
nem mozdult: erősen mereszté rám szemét, és
lassankint tekintete rettenetessé lön; de végre
sikerült a harag lobbanó lángját eloltani. Moso-
lyogva mondá nekem:

— Köszönöm, jó ember, nem volt szüksége
oly erősen kiabálni.

Ezen szavakra róvább folytató utját. Hallot-
tam, midőn a plebános neki mondá:

— Vajjon kicsoda ez ember? Olyan, mint
egy vadállat.

Nyugodtan válaszolá:

— Vagy mint egy kísértet. — És ismét kez-
dett a gyermekek nevelése fölött tovább okos-
kodni. . .

(Folytatása következik.)

Varjasz József nem osztja azon nézetet, mintha a bíró csakis fűbenjáró bűn miatt, tehát csakis oly okból, melynek fogva meg nem választatott valaki, lehessen elmozdítani. Történhetik ez közigazgatási úton is, ha hivatalát betöltő nem képes, vagy azzal visszaél. — A fennforgó esetben egyébiránt pártolja, hogy a bíró csak felügyelősége maradjon hivatalától mindaddig, míg az ellene megindított bünvádi perekben jogerejű ítélet nem hozatik. A panasz adásának ki vizsgálát végezt a főszolgabíróknak, s azon esetre, ha a vizsgálóbíró kiűnik, miszerint ok fogan, Kriján l ávél véglegesen elmozdítani hivatalától, a biztoság fegyelmű eljárás után azt is elrendelheti. (Általános helyeslés.)

Elnök ezután kimondja a végzést, mely szerint Krisán Pável ó-világosi bíró hivatalától fel-függesztve marad; a kérvényben fihozott panaszok alapján ellene vizsgálat rendeltetik el; s azon esetre, ha a népesség közt veszélyes zavargásokat, egyenetlenséget idéz elő, a főszolgabíróknak kötelessége leend, ellene a legszigorúbban eljárni a vizsgálat eredményéről pedig az alispáni hivatalhoz kimerítő jelentést tenni.

Ezzel kapcsolatban Kópcsányi J. által tett, és A v a r f f y Károly által melegen védett indítvány folytán az bizottság, mely a közszéki választásokra vonatkozó helyhatósági szabályzat kidolgozására küldetett ki, utasított egy újabb szakaszra a kidolgozásra, hogy t. i. mily esetekben lehessen a közszéki elöljárókat közigazgatási úton hivatalaiktól megfosztani. Az erre vonatkozó véleményes jelentés a jövő közgyűlésre leend beterjesztendő.

A miakéi ker. szbírósgától beérkezett két jelentés, bizonyos utakat illetőleg, kiadatik a mérnöki hivatalnak, hogy arról jelentést tegyen a közgyűlésre.

Varga János köz- és váltó-ügyvéd oklevelét kiírdítették.

Dr. Kér y Imre főorvos jelenti, miszerint a butyáni kórház részére, melynek most már, mint 5000 frt tőke gyűlt össze, felépítéséről is lehet gondolkozni. — D e u t s c h Ignác 1505 önyi telket ajándékozott. E nemessé tétért Deutsch Ignác urnak köszönetet szavazni az alispán megbízatik.

Nagy Sándor elnök köszönetet mondva a bizottság tagjainak kitartásukért, az évnegyedes közgyűlést bezárja.

Az idei gabona kivitelre nézve

mutakozó kedvező conjuncturákkal szemközt, s visszaemlékezve azon szállítási akadályokra, melyek 1868-ban hazai vasutaink ellen sonyi panaszra szolgáltatott alkalmat, a közmunka és közlekedési miniszter teendő egyik legfontosabbikának ismerte, egyrésztől magának kellő tájékozást szerezni mindazon viszonyok iránt, melyek netalán nagyobb mérvű kivitel esetében szállítási akadályokat idézhetnének elő; másrésztől pedig megtenni mindazon intézkedéseket, melyek hasonló nehézségek megelőzése tekintetéből szükségeseknek mutatkoznak.

A közlekedési miniszterium által tüzetesen tanulmányozott viszonyok között és a tett újabb intézkedések folytán, alig lehet tartani a szállítási akadályoknak az 1868-kihoz hasonló mérvben leendő ismétlődésétől.

1868-ban ugyanis az egész kivitel gabona-neműekben és lisztben tett összesen 20—22 millió mássát, holott a jelen évben az összes kivitel alig tehető többre 15—16 millió mássánál; ellenben a szállítási intézkedések ma nagyobb, a forgalom követelményeinek is képesek megfelelni, amennyiben a kilátásba helyezett kivitel által legjobban érdekelte osztr. állampálya, a déli és tiszavidéki vaspályák, úgy a gabona felvételére alkalmas fedett helyiségeket megnagyobbitották, mint szállító eszközöket is nem csekély mérvben szaporították; ugyanis:

1. Azor. A lerakodhatási képesség a legnagyobb mérvben fedett helyiségekben, — vámmászák szerint számítva tess:

a) Az osztr. állampálya délkeleti vonalán	1.099,900 m.
b) A bécsi-újvárosi vonalán	150,000 „
c) A déli vaspályán	381,700 „
d) A tiszavidéki vaspályán	606,200 „
Ehez hozzá számítva a többi vaspályák rakképességét, az összes magyarországi vaspályák felvételi képeséget mutatnak fel, melyet az 1868-dikiával összehasonlítva	311,900 „
szaporodás mutatkozik.	

2. Szállító eszközök. Megjegyezve, hogy az utolsó évben a gőzmozonyok száma 65 el, a kocsiak száma pedig 2858 al növekedett azon kocsi mennyiséget, mely a rendes forgalom közvetítésére szükséges lettve, kizárólag a gabona-szállításra a következő kocsi mennyiség áll rendelkezésre:

a) az osztr. állampálya délkeleti vonalán	3350 kocsi
b) bécsi-újvárosi vonalán	627 „
c) az erdélyi pályánál	2703 „
d) a tiszavidéki vaspályán	1625 „
az összes magyarországi vaspályákon pedig 9229 kocsi áll kizárólag gabonakivitelre készen.	

3) A különböző hazai vasúti vállalatok, a vonalaikon ez évben feladandó gabona-mennyiség elszállítatására végzett, intézkedésekben, egyelőre a következő napiforgalmat vélik alapul venni:

a) A déli vaspálya	
Buda pragerhofi vonalán	30 000 m.
Sziszek steinbrücki „	25 000 „
Barca kanizsai „	8000 „
b) Osztr. állampálya	
Szeged cseplédi vonalán	41,000 „
a csepléd-pesti (kettős vágányu) vonalán	74,000 „
a pest-marcheggi vonalán	68 000 „
a győr-bécsi vonalán	74,600 „
c) A tiszavidéki pályán	53,000 „
d) A m. kir. állampálya	
Pest-salgótarjáni vonalán	15,000 „
Hatvan-miskolci „	15,000 „
e) A mohács-pécs-barcsi vonalán	12,000 „
f) Első erdélyi vasut	10,000 „

g) Az alföldi fumei vasut szeged-zombori vonalon

10 000 „
A röviden érintettekkel kitetszik, hogy a várható gabona-kivitel az itteni szállítói intézeteket későbbi találandja, mint 1868-ban voltak; de ezenkívül a kereskedői karban e tekintetben felmerült kételyek eloszlatására, lényeges hatással bíró következő tényezőket is meg kell említeni:

1) A csepléd-váci vonalon letett második vágány, a vonatok sebesebb fogalmát, s ez által a kocsiaknak rövidebb idő alatt visszatérítését, és így tökéletesebb kihasználását tette lehetővé, miáltal nem csak ezen vonalonak szállítóképessége nem kis mértékben növeltetett, hanem az osztrák állampálya egész délkeleti vonala szállítási képeségének kifejthetése biztosabbá tétetett.

Ugyanígy befolyással van a forgalom szabályszerűségének fokozása által, a pest pozsonyi vonalon négy kitérő állomásnak (P. Födemes, Udvard, Kúrtb, P.-Göd) felállítására is.

2) A tiszavidéki vaspálya az általános nemzetközi transit forgalom érdekeinek eleget tenni akarva, utolsó időben szintén megfelelő kocsimennyiségrel ves részt, egy szükségleti illetményi-kocsi-alomány (Contingent-Wagenpark) felállításában, mely által kizárólag a magyarországi gabonakivitel érdekében és céljából, közvetlen az osztr. állampályának, és általa a vállalatba lépett többi, Magyarország keleti részén levő szomszédos pályáknak 2361 külországi kocsi van adva. E szerint tehát a tiszai pályának kocsija és a birodalom határain túl, a német vasutak egyesületének minden állomásaira elküldethetnek, és a határokon az átrakodás miatt eddig szenvedett kezelési késedelmestől és nehézségektől megszabadulnak.

(Vége következik.)

Távirati jelentések.

Páris, jul. 5. A spanyol kormány Franciaországnak a trón belölését illető kérdésére komoly választ adott. Páris és Berlin között heves sürgönyváltás történik.

Werther báró Emsbe utazott a királyhoz. Várják, hogy Lipót trónjelöltsége ellen fog működni.

Páris, jul. 5. Grammont komolyan felszólal a trónjelöltség ellen. A bürzén nyugtalanító hírek vannak elterjedve; hiszik berlini és madridi francia követek visszahívását. — A rente 40 centimmel alábbszállt. A miniszterek tegnap egész reggel St. Cloudban értekezleten voltak.

Praha, jul. 5. A választási körmenetek eltiltattak. — Krejci választott püspök meghalt. Utódaul Prucha kanonokot nevezik.

Praha, jul. 6. A hivatalnokok nem tiltattak el a választásokban való részvételtől.

Páris, jul. 6. Spanyolország választást igen komolyan mondják. A berlini és madridi francia követek visszahívása valószínű. Erősitik, hogy Franciaország Hohenzollern jelöltségének eldöntésére kongressust fog javaslatba hozni. A bürzén tegnap háborus hírek keringtek.

Hamburg, jul. 6. Az ács- és kőműves munkások egy gyűlekezésben egyhangulag elhatározták, hogy szigorúan az ipartörvény értelmében fognak eljárni, mely szerint minden munkás a munka adóval szabadon megalkudhatik, de a munkaadók által követelt egységes fizetési tételt visszautasították.

Lemberg, jul. 6. A galicziai országgyűlési választások eddig köztudomásra jutott eredménye a következők: Megválasztattak Wolanszky földbírtokos, nyolcz ruthén pat, két ruthén paraszt, 8 lengyel haszonbérő, hat tisztviselő s három városi polgár. Továbbá: Potocki miniszterelnök Braezyanban, Ziminczky és Baworowszky grófok és Weolonszky ügyvéd. A krakói vidéki kerületben Kerschmayer Julián, Zamoiszky István gróf Ridzowszky egyetemi tanár választottak meg. A mai választási gyűlésen a jelenlevők a birodalmi tanács párt névsora mellett nyilatkoztak.

Páris, jul. 6. A Constit. írja: A kormány egy Hohenzollern trónralépését Spanyolországban a francia politika elleni sekkhezának tekintend, s erőlyesen ellen állana Prim terveinek.

Legújabb.

Bécs, jul. 6. Azon itt felmerült hír, mintha az osztrák-magyar kabinet — a párisi kabinetnek egy bizalmas kérdése folytán — kinyilatkoztatta volna, hogy a Hohenzollern-féle trónjelöltséggel szemben egészen passiv magatartást akar követni, — minden alapot nélkülöz, amennyiben az osztrák-magyar kormány ezen ügyben még semmi irányban sem nyilatkozott.

Páris, jul. 6. Az igazságügyminiszteriumban tegnap tartott estélyen ezeket mondá Ollivier: Az összes pártoknak a Hohenzollern-herceg trónjelöltsége elleni egyesülése oly fegyver, mely Franciaország magatartásának tiszteletet fog szerezni. Madridból tegnap érkezett hírek azt jelentik, hogy ott forradalom ütött ki.

Bukarest, jul. 6. Kuza exfejedelmének megválasztása a senatusban igazoltatott. A kamara ma nyilvános ülést tartott.

London, jul. 6. A „Morning-Post“ egy tientsini táviratot közöl, mely jelenti, hogy Pekingben jun. 21-kén a francziák ellen a nép részéről tetemes fölkelés volt. Az összes francia papok, az igralmas nének, a franczia ügyvivő, a franczia consul, és három orosz megölték, és a székes-egyház föléggettetett.

Konstantinápoly, jun. 6. Az egyiptomi alkirály ma ide érkezett; és azonnal a szultánhoz ment a dolma bagtsei palotába, hol szívélyesen fogadtatott; egy óráig időzött ott.

Ujdonságok.

A légszszvilágítási társulat igazgatósága, a világítás megkezdése óta vitt üzletéről következő kimutatást küldött be hozzánk: 1869. nov. 30-tól f.e. jun. 30. előállított 5,311,588 800 köbláb légszsz; a légszsztartóban jul. 1-én 23,600 köbláb állt készen, jun. végeig tehát elhasználtatott 5,335,200 köbláb. Ebből a város utcáinak és téreinek világítására 2,071 500 köbláb = 38.83%; magánházakra 2,968,500 köbláb = 55.64%; a légszszintézetre 119,800 köbláb = 2.24 %, a csővezeték kifurattására, s a megnyitáskor rendezett világításra 80 500 kl. = 1.51 % jön, vesztesség 94,400 kl. = 1.78 %. — A szolgáltatott légszszmennyiségért bevételet a várostól 5,178 frt 80 kr, magánosoktól 14,842 frt 50 kr, összesen 20,021 frt 30 kr. — E kimutatás szerkesztőségünkhez német nyelven küldetett be, pedig jogosan magvárhatóak, hogy városunk intézeteinél magyar nyelven legyen a hivatalos nyelv. Reméljük, hogy eziránt fog intézkedés történni.

Varga János, lapunk tárczáiról munkatársa tegnap élte egyik legszebb napját ünnepelte, azon lényenyl egyetülvén, melyet birni szíve régi hő óhaját s szeretetének méltó tárgyát képezte. Roth Nina kisasszony, Arad megye derék főorvosának leányát vezette oltárhoz, ki városunk hölgykorsorjának nemcsak egyik legszebb virága gyanánt ismertetik, de ritka szerény sége, igénytelen modora, házias erényei s valódi lelki műveltségében, a legbiztosabb eszközök birja férje boldogítására. Tisztelt barátunk a munkatársunk büszke lehet választására, s hogy őszinte szívvel kívánunk a szép frigyhez neki hosszan tartó zavartalan boldogságot, azt talán fölsőleges is erősíthetjük.

A közoktatási miniszter szándéka, a gyorsírást a jövő tanév kezdetével fokozatosan, mint facultativ tantárgyat a középtanodákba bevezetni. Ezen cél elérésére a miniszter megbízott két szakembert, Markovits és Fenyvessy, a Magyarországon divó két gyorsírási rendszer meghonosított, egy-egy tanfolyam megnyitásával, melyek a szünetekben fognak tartatni. A miniszterium azon felszólítást intézte a középtanodák igazgatóságaihoz, hogy oda hassanak, miszerint minden tanodából legalább egy-egy tanár vegyen részt ezen tanfolyamokban. A feljövő tanároknak a miniszter több kedvezményt, nevezetesen a vasut és gőzhajó bérmentes használatát helyezte kilátásba.

Benard osztálytanácsos a honvédelmi miniszterium részéről Bécsbe ment, hogy a legközelebbi ujjonczozás előkészítő-bizottság tanácskozásában részt vegyen.

Magyar állami vasutbiztosítók. A „P. Börsenb.“ következő összeállítását közli a magyar államra nehezől vasuti biztosítékoknak. Beleértve a legközelebb megavazott, de még be nem cikelyezett pályákat, a magyar vasuti kamatbiztosítások a törlesztési hányaddal együtt évi kerek 20., millióra ragnak, melynek több, mint 1/2-a esztibe fizetendő. Ezen összegből mintegy 7., millió esik a provisoriumból átvett biztosítékokra; nev. a tiszai, erdélyi, pécs-barcsi vaspályákra. Minden többi pálya az 1868—1870 es időszakban hozatott létre. Ha tekintetbe vesszük, hogy a tiszai vaspálya talán nem szorul rá a kamatbiztosításra s így a fönnebbi összegből 2.4 milliót levonunk s az így fönmaradt 18.3 milliónyi összegből mintegy 9 milliót ismét levonunk, mennyit a többi pálya az első üzletekben valószínűleg be fog hozni: még mindig 9—10 millió marad, melyért az államnak évenként rövid idő múlva jót kell állania. Ha ezenkívül meggondoljuk, hogy Magyarországnak még az állami pályák építésére fölvert kölcsön kamatait is kell fizetnie, s így ezen kamatokat is a kamatbiztosítékokhoz számítjuk: úgy valóban könnyen fölfogható, hogy a kormány a kamatbiztosítások eddig taposott utját továbbá nem követetheti.

A honvédelvasság szolgálati szabályzatának kidolgozására egy bizottság ült össze Pongrác ezredes elnökelete alatt. A bizottságban a honvédelmi miniszterium egy képviselője s ezenkívül Henneberg b. alezredes és Kutassy kapitány is részt vettek.

József főherceg az köv. levelet intézte jun. 15-én Rómer Flóriszhoz: „Kedves Atyám Uram! Jelenem, hogy tegnap este 7 órakor a kastély előtti lejtőn 2 és egy negyed lábnyi mélységben egy női és egy férfi csontvázat találtunk. A nőin réz karperecz van, a férfi mellett nagyobb cserépedény állott, mely azonban minden elővigyázat mellett szétmállott. A karperecz tojásdad kerületű. Most indulok körura, de 15-én este hazajövök és megmosom a talá takat. Az edény egy részét talán összeállíthatom. Ha ismét egy szabad napja lenne, ne felejtse el végkép a szegény, de classicus római földön álló Alcauthot. Maradok váltig őszinte és háládatos tanítvány: József főherceg. — 15-én este R. Fl. köv. táviratot vette a főhercegtől: Távollétem alatt nagyon érdekesség váltak az ásatások. Több egész edény és ékszer!”

A „M. Polgár.“ írja, hogy Grün Israel Londonban egy k.s. gőzhajót készített, mely Szeged és Maros Ujvár közt fog a Maroson közlekedni; a hajó neve „Erzsébet.“

Felségértés pere a bécsi munkásoknak, kik múlt év deczember 13-án a katonai díszterre nagyszámú tömeget csoportosítottak össze, s onnan küldöttségileg Taaffa miniszterhez mentek, ki azzal nyugtatá meg, hogy a kormány a munkások viszonyának szabályozására törvényjavaslatot terjeszt elő, most van tárgyalás alatt Bécsben. A mozgalom, mint tudva van, forradalmi színezetű volt, s ha a hatóság észélyesen el nem kerül a beavatkozást, igen komoly fordulatot vesz a dolog. Nehány nap múlva a hatóság többeket elfogatott a vezérek közül, kiknek főnöke, Hartung megszökött, s most 14 vádlott áll a törvényszék előtt, kiket az államügyész felségeértési vád alá fogott. A vádlottak következők: Oberwinder, hirlapíró, a fővezető, utána Schen, modelleur és újság szerkesztő, nemkülömben Perin, asztalossegéd, felségértésért; — továbbá S.-hönfelder, vasuti munkás, Berka, kosárkötő és Hecker, e két utolsó magyarországi, felségértés és nyilvános erőszakoskodás; — Papszt, betűszedő, felségértés és elősegítés; — Schäftner, kőfaragó, Pfäiffer, hirlapíró, Baudisch, szabósegéd, Eichinger, vasöntő, Dorach, szalaggyártó, Gehrke, bérőndművész, a bűnt. törv. könyv 76. §-a értelmében büntetett vádolottnak. A közvadó kifejté, hogy nemcsak a munkások társadalmi és anyagi helyzetének javítása volt törekvésük, hanem a fennálló rend fel-forgatása és a közársaság kikialtása volt szándékukban.

Az aradi gazdasági-egyesület igazgatóválasztmánya, f. é. jul. 9-én, nem d. u. 5 órakor, mint tegnapi lapunk hozta, hanem d. fe. 10 órakor tartja ülést.

Az elmebetegek száma a budai tébolydában napról napra növekszik. A tébolyda 500 betegre van berendezve. Jelenleg 272 férfi és 218 nőbeteg, összesen tehát 490 elmebeteg van a lipótmeezi tébolydában. Ezek közül 416 egyén álamiköltségen tartatik. Az utolsó évben az összes kiadások 79,849 frtra, a bevételek 12,458 frtra rúgtak. Az intézetnek addigig négy műhelye van, és pedig egy asztalosműhely 4 munkással, egy szabóműhely 6, egy cipészműhely 4, s egy könyvkötőműhely 24 munkással. Az első három műhelyben csak a házi szükséglet számára dolgoznak, a könyvkötőműhelyben pedig az irodai munkákon kívül még a „Flóra“ gyertya- és szappangyártására is csinálnak borítékokat. A tiszta jövedelem az illető munkások számára fölretétenik, hogy elbocsátásuk esetén legyen keves pénzük. A nők kötéssel és az intézet főher-neműjének kijavításával foglalkoznak és szintén díjaztatnak. A katolikusok, ágostaiak és reformátusoknak már van imaházuk, az izraeliták számára most rendeznek be egyet. A napokban több sveitzi hírneves orvos, kik különösen az elmebetegségekkel foglalkoznak, meglátogatták az intézetet s úgy nyilatkoztak, hogy az intézet minden tekintetben kitűnő, feltéve, hogy az ápoló személyzet megszaporittatik, s az intézet vízvezetékkel láttatik el.

Szinkör. Péntek, jul. 8-án 1. bérlet 6: szám alatt, E. Kovács Gyula ur vendéglátékaul: „A fogház.“ Vigjáték 4 felvonásban, irta: Benedix.

Közigazdaszat.

Szülő-culturánkra vonatkozó észrevételek.

Paulis, Ménes és Györök szőlőszete és borászata jövőben kiválólag a vörösbortermelésre van hivatva, mert minden vidéknek meg van az 8 sajátsága, mert majdnem minden vidék más talajjal, léleglyel és expositióval bír.

E tényezőkh nem mindenütt egyformán találhatók fel.

Es mig hazánk gyümölcsstermő vidékei közül Krassó megyének van kiválóan legizes gyümölcs: az alatt más területek Krassónak e nembeni potenciáját fölül nem mulhajtják, nem rendelkezven annak sajátos tényezőivel. Próbáljátok meg a gyönyörű krassói maschanski, calville, rainette stb. almafajokat másutt is növelni, tehetitek, de az azokkalai azonosságot teljesen és egészben aligha fogjátok valaha elérhetni.

Ne kapkodjunk azért a keleténél is több fajta szőlőnemeken; hanem a kellő iskoláztatás által rendezett és nemesbült szőlőfajokat eredetijé, a válfaju kádárkánál állapodjunk meg.

Nem azt akarom avval érteni, hogy vörösboraink teljes mértékéhez más fajt kizárólag ne alkalmazzunk; sőt a legtöbb csereeny (tannin) és festenytartalmu fekete burgundi, nemkülömben a clevner, portugiczi, carmenere, carbenet-sauvignont kiválólag, mint testő-szőlőfajokat értékesen használhatjuk, ha hogy a portugai, spanyol és francia vörösborok mellett a világ nevezetes piacozait meghódítani akarjuk.

E nélkül pedig nincs jövőnk kívül a határon, mert bár kellően iskolázott jeles kádárkánk kellő fajuljt és czukortartamot nyújt is: de az festanyag tekintetében említett külföldi fajoknál hátrább áll meg.

Ugyanazért: hogy a külföld legjeles bormeneivel e tekintetben versenyt igazán kiállhassuk:

háromrészes kádárka mellé avagy közé negyedrészen — honosítsuk meg hovaelőbb az említett festanyagu jeles szőlőfajokat.

Igaz, hogy ezt a szegényebb soru szőlőgazda, különösen a 9 évi elemi csapások sulya és terhe között még most nem teheti; de

ott állanak azon tulajdonosok, kiknek közvetlen létexistenciájukat nem teszi a szőlőszet; kiválólag pedig a m. k. kinostár, nemzetgazdasági jövője tekintetéből — kell hogy a tanulatlan tömeget magával ragadva: vörösbortermő vidékünknek Aradhegyalján biztos irányt jeleljen: minta-szakismeretességgel alapíthatódn meg a biztos jövőt barátságunk számára.

A tudományos szakember dr. Encz terve szerint, ha a m. királyi kinostár a m. k. ország-szerző legszebb expositiója szőlőbirtokát a kor igényeihez mért ismeretek szerint átalakítja:

nemcsak a vidék, hanem a nemzet, az ország e tekintetben magasan kiemelkedik, megteremtendő így és ezáltal a hazai borhiteket és bocsóletet.

Franciaország kormányza közvetlenül tört utat a francia szőlőcultúrának; Chaptall által kitűtött egészben egykoron szeretett hazájának szőlőszetét és boráztatát; ma pedig egy Chateau és Lafytt által boldogul a francia nép, mert van kitől tanulnia.

A mintakezelés: a nép iskolája.

Nagy Zoltán.

A Lloydjegyzetek változatlanok.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1870. július 7-én.

5% Metalliques	59.75	Hitelintézet...	253.50
Nemzeti kölcsön	68.70	Váltó Londonra	121.70
1860. évi kölcsön	95.75	Estát.....	119.10
Bankrészvény.	715	Arany.....	6.81

A szerkesztésért felelős: Bettelheim Vilmos.

[illegible]

Francia-osztrák bank befiz. 60 frt exstbén	118.--	118.00
Nemzeti közraktár társ. Pesten.		
Nemzeti bank	720.--	721.--
Dunagőzhajózás társ. 500 frt pp.	588.--	590.--
Ferdinand északi pálya 1000 frt pp.	272.--	277.--
Triestli Lloyd 500 frt pp.	359.--	361.--
I. Erdélyi pálya 200 frt exstbén	216.--	216.50
Államvaspálya pp. 200 frt exstbén	397.--	398.--
Déli vaspálya o. 6. 2. 0 frt exstbén	193.70	193.90
Tisza vasut vp. befiz. 140 frt pp	246.--	247.--
Záloglevelek (160 frt után).		
Osztr. földhiv. exstb 5%	105.--	105.50
„ 33 évben visszafizetendő o. 6.	90.25	90.50
„ nemzeti bank 5%, osztr. ért.	93.20	93.25
Előbbségi kötvények (100 frt után).		

Alföld-fümei vaspálya 200 frt ezüst 5%	91.90	92. —
Duna-gőzhajózás	—	—
Ferdinand északi vasút 5% pp.	91.50	91.75
Pécs-barcsi vasút 200 frt o. értékben	92.50	93. —
I. erdélyi pálya ezüstben 5%	90. —	90.50
Álamvasút 500 frank	88.15	142. —
1867-iki	143. —	143.50
Magyar keleti pálya ezüstben	89.80	89.25
Magánsorsjegyek (darabonként)		
Hiteftintézet 100 frt o. értékben	157. —	160.75
Clary 100 pp. 40 frt	36. —	37. —
Dunagőzhajózási 100	—	—
Keglevich 10	16. —	17. —
Budai 40	31. —	32. —
Pálffy 40	30. —	30.50
Rudolf kor. her. 6 10	15.25	15.75
Salm 40	40.50	41.80
St. Genois. 40 pp. 40	29.50	30.50

Károlyfőhérvár érk. 1 ó. 45 p. délb.	Szeged indulás 9 óra 24 p. d. é. 8 óra 19 p. este.
Károlyfőhérvárról Aradra.	Szolnok indulás 10 óra 16 p. d. é. 9 óra 47 p. este.
Károlyfőhérvár ind. 4 óra 41 p. reg.	Mező-Túr indulás 11 óra 20 p. d. é. 11 óra 40 p. éjjel.
Alvincz " 5 " 16 " "	Csaba indulás 1 óra 9 percz délben 2 óra 36 p. reggel.
Sibóth " 5 " 41 " "	Arad érkésés 2 óra 52 p. d. u. 5 ó. 11 p. reggel.
Szászváros " 6 " 7 " "	
Piski " 6 " 47 " "	
Déva " 7 " 2 " "	
Branicska " 7 " 31 " "	Szeged — Zombor és vissza.
Illye " 7 " 53 " "	Szeged ind. 2 óra 45 p. délut.
Zám " 8 " 36 " "	Zombor érk. 6 óra 43 p. este.
Soborsin " 9 " 12 " "	Zombor ind. 7 " 43 p. este.
Berzova " 9 " 58 " "	Szeged érk. 11 " 41 p. d. é.
Konon " 10 " 15 " "	

Rada	"	10	"	"	"	Buda—Kánizsa—Trieszt
Paula	"	10	"	49	"	és vissza.
Györök	"	11	"	14	"	Buda ind. 7 óra — p. r. 9 óra
Árad érkezés	"	11	"	50	"	30 p. este.

Postai menetrend.

Pestől Érk. 5 óra 11 p. reggel
és 2 óra 52 p. este.

Vésváról Érk. 8 óra este.

Fárádól " 9 " dél.

Battonyáról " 9 1/2 " "

Butyinból " 4 1/2 " délut.

Ind.: nap. Butynika d. u. 6 óra.

Battonyára 1 óra d. u.

N.-Váradra Simándon át 6 óra
este.

Temesvárra 2 óra d. u.

hérneműből és még számos a hely szűke miatt elő nem sorolható tárgyak. 686-1